

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 140.
1939. június 24. szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradî Közlöny, Inreg. în Reg. Pn. Perioade sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Bucuresti:

Vasárnap, június 25-én Bucuresztibe érkezik Abdel Fattah Yehia pasa, Egyiptom külügyminisztere, akinek kíséretében több előkelő egyiptomi személyiség utazik. Az egyiptomi külügyminiszter vasárnap reggel érkezik meg Constantába, délben pedig Bucuresztibe. A külügyminiszter bejegyzi nevét a királyi palota vendégekönyvébe, majd pedig utána látogatáson jelenik meg Gafencu Grigore külügyminiszternél, aki a látogatást délután viszonozza. Másnap az egyiptomi vendégek megkoszorúzzák az Ismeretlen Katona síremlékét, majd pedig az egyiptomi külügyminiszter felkeresi Calinescu Armand miniszterelnököt. Ugyancsak hétfőn délben az egyiptomi külügyminiszter kihallgatáson jelenik meg Öfeleége Carol király előtt, aki később vilásreggelin is vendégül látja. Délután Calinescu Armand miniszterelnök látogatja meg az egyiptomi külügyminisztert, aki este az egyiptomi követségen fogadást rendez. Kedden az egyiptomi külügyminiszter különböző megbeszéléseket folytat, délben Calinescu Armand miniszterelnök vendége lesz, délután pedig gépkocsin Sinaiaba utazik. Abdul Fattah pasa Egyiptom külügyminisztere látogatása alkalmával a Földközi-tenger keleti részének szabadságát Románia és Egyiptom szomszögéből tekintve beszél meg.

Saigon:

A legújabb jelentések szerint a tenger mélyére leszállott buvároknak 105 méter mélységben sikerült ráakadniuk a néhány nappal ezelőtt elsüllyedt Phenix buvárhajó roncsára. (Rador.)

Vatikánváros:

A pápa tegnap külön kihallgatáson fogadta Mauro nizzai püspököt, aki előterjesztést tett a Szentatyának a legközelebb Nizzában tartandó eucharisztikus kongresszusra vonatkozóan. Vatikáni körökben az a hír járja, hogy XII. Pius pápa ezen a kongresszuson személyesen részt vesz és a Szentatya fogja megnyitni az ünnepségeket.

Ankara:

Saracsioglu török külügyminiszter és Masigli ankarai francia nagykövet péntek délután aláírták azt az egyezményt, amelynek értelmében Törökország visszakapja az alexandrettei szandzsákat. A török-francia egyezmény aláírása után Saracsioglu és Masigli beszédet tartottak. Saracsioglu török külügyminiszter idézte Masigli szavait és kijelentette, hogy a Szandzsák kérdése már a múlté, miután ezt a kérdést sikerült szerencsésen megoldani. Örömeinek adott kifejezést a tárgyalások sikeres kimenetelével kapcsolatban. A török-francia egyezmény a ratifikálás után lép életbe, legkésőbb azonban július 23-án. A Szandzsák átadása ugyanis legkésőbb július 22-ig megtörténik.

Athén:

György görög király csütörtökön az ion tengeren megtartandó flottagyakorlatokra indult. A flottagyakorlat befejezésével magánjellegű tartózkodásra Rómába utazik a görög király, hogy résztvegyen Irén királyi hercegnő és Spoletta hercege esküvőjén.

Budapest:

A közelmúltban Magyarországhoz visszakerült Kárpátalja területét önkormányzati alapon szervezték meg. Az önkormányzat élén Ungvár székhellyel kormányzói biztos áll, akit egy főtanácsadó segít munkájában. A tartomány hivatalos nyelve a magyar és a rutén nyelv. A hatóságokhoz rutén nyelven is lehet kérvényt beadni és ez esetben az arra adott válasz is rutén nyelven lesz.

Tiencsin: a távolkeleti helyzet változatlanul rossz London: a szovjetkormány taktikázik és bizalmatlan

Az ázsiai angol és francia hadvezetőség teljes együttműködésben állapodott meg. A nemzetközi politika szenzációja: A tengelyhatalmak közeledést keresnek a szovjet-kormányhoz

A világpolitika eseményei még mindig nem érkeztek el a kibontakozáshoz. Sem a távolkeleti válság ügyében, sem pedig a többi nagyfontosságú világpolitikai kérdésekben nem mutatkozik tisztulási folyamat, bár kétségtelen, hogy pillanatnyilag, mintha rögződtek volna az ellentétek és újabb konfliktus nem adódott. A diplomáciai tevékenységbe a vezénkarok tanácskozásai is bekapcsolódtak, ami még azonban nem feltétlen előjele a jóvátehetően elmérgesedésnek. Londonban a kormány hidegvérrel ítéli meg a helyzetet, de kétségtelen, hogy az események eddigi alakulása nem nyugtatja meg az angol főváros politikai körét és közvéleményét. Az orosz—angol tárgyalások újabb és újabb zökkenői csak honyoljtabbá teszik a helyzet képét, a végső kialakulásra nézve szinte lehetetlenség következtetést levonni.

A távolkeleti angol és francia haderő felkészül az ellenállásra

Hong-Kong. (Rador). A Havas-ügynökség jelenté: Az angol tengerészeti hatóságok azt a tanácsot adták a brit kereskedelmi gőzösök kapitányainak, hogy ne vegyék figyelembe a japánok ugynevezett ultimátumát és folytassák továbbra is utjukat Swatau felé. Ugyanekkor két angol hadihajó parancsot kapott a Swatauba való elindulásra.

Singapore. A városban folyó angol-francia katonai tanácskozások, kiszivárgott hírek szerint igen jó eredménnyel haladnak előre. Az angol és francia katonai parancsnokok megbeszéltek Hongkong védelmének a lehetőségét.

Megállapították, hogy a rendelkezésre álló erőkkel védeni tudják a várost az erősebb japán hajóhad ostromával szemben mindaddig, amíg az európai segítség megérkezik. A távolkeleti angol és francia haderők parancsnokai, amint hírlk, a swataui helyzetet nagyon súlyosnak találják.

Újabb jelentés közli, hogy az angol és francia tengerésztszettek megbeszélései a swataui és tiencsini helyzetre vonatkozólag teljes megegyezésre jutottak. Sir Percy Noble, a kínai vizeken állomásozó angol tengeri haderők főparancsnoka visszatért Kinába.

London. (Rador.) Chamberlain miniszterelnöknek a swataui és tiencsini eseményekről tett kijelentéseit a Times a következőképpen kommentálja:

— Az angol közvélemény örömmel venné, ha a kilenc nap óta tartó tiencsini blokád ügyében biztosítékokat kapna arravonatkozólag, hogy a diplomáciai tárgyalások meghiusulása esetén megteendő ellenintézkedéseket tanulmányozás tárgyává tették.

A Reuter iroda módosította azt a jelentését.

Japán minisztertanács

Tokió. A Havas távirati ügynökség arról értesít, hogy a japán kormány tegnapi minisztertanácsán Arita külügyminiszter annak szükségességét hangsúlyozta, hogy

végső formában szövegezzék meg Japán követeléseit a tiencsini eseményekből kifolyólag.

Miután a minisztertanács nem hozott döntést, a vitát ma folytatják. Több miniszternek az a nézete, hogy ne siessenek a japán követelések előterjesztésével, hanem várják be a fejleményeket és a követeléseket tegyék függővé Anglia ellenállásától és attól a segítségtől, amelyet Franciaország és Amerika részéről kaphat.

mely Japán ultimátumáról számol be. A módosítás szerint a japán kormány csak arra hívta fel az angol és amerikai kormányok figyelmét, hogy csütörtökön reggel hat órától nem vállal felelősséget a Swatauban tartózkodó idegenek életéért és vagyonáért.

A Petit Parisien a singaporei értekezlettel foglalkozva megállapítja, hogy Anglia és Franciaország katonai parancsnokai között megegyezés jött létre a stratégiai együttműködésre nézve. Az értekezleten pontosan meghatározták a két állam Távolkeleten lévő tengeri, szárazföldi és légi haderejének együttműködését. Az egyesített angol és francia távolkeleti hadsereg főhadiszállása háboru esetén Singaporeban lenne s abban is megállapodtak, hogy a közös hajóhadat szükség esetén ide fogják összpontosítani. Meghatározták továbbá, hogy

miképpen fogják megvédelmezni a két nagy hatalom birtokában lévő szigeteket és a szovizei délrőleummezőket.

Az értekezlet a legnagyobb titoktartás mellett folyik és arról nem adnak ki hivatalos jelentést. A Figaro szerint Siam a keletázsiai haderő fontos támpontja.

Tiencsin. (Rador.) Egy kínai férfi meghalt, mert az angol koncessziós területet körülvevő és villanvárammal megtöltött drótsövényt megsértette. Ugyancsak Tiencsinből Moszkvába érkezett jelentés szerint

az orosz felhőrgárdisták megszállták a szovjet követség épületét és elhatározták, hogy holseviszállás ellenes bizottságot alakítanak és hadsereget toborozva mindenütt gyűjtőmunkának a japán haderővel, az új keletázsiai rend megteremtésében.

Tiencsin. A japán hatóságok rosszindulatu híreszteléseknek minősítik azokat a híreket, hogy a tiencsini angol állampolgárokkal embertelenül bánják, vagy pedig felsőbb hatósági utasításra az utcákon megmöttyözzák őket.

Tokió. Arita japán külügyminiszter tegnap közölte Swatau kikötőjének a japán haderő megszállásával kapcsolatban, hogy ez a lépés nem érinti Anglia, Franciaország és az Egyesült-Államok ottani érdekeit, miután csak arra irányult, hogy Csang-Kai-Sek hadseregének legfontosabb kikötőjét, amelyen keresztül a hadianvag és lőszerutánpótlások érkeztek, elfoglalják.

Harcok a japán és kínai haderő között

A legújabb jelentések szerint a kínai 127. számú hadosztály nagyszabású támadást intézett a Swataunál partraszállott japán hadsereg ellen.

Csung King. (Rador). A Central News kínai távirati ügynökség jelenti, hogy Hsansi tartó-

mányban tovább folynak a harcok és a japánok északi irányban vonulnak vissza. A tartomány keleti részében Csian irányában támadást észleltek elő a japánok. Honantól északra a kínaiak több fontos vasúti csomópontot elfoglaltak.

Halifax külügyminiszter és Churchill érdekes beszélgetése

London. Halifax angol külügyminiszter Londonban az úgynevezett „Ezrek Klubjában” nagyobb beszámolót mondott a külpolitikai helyzetéről. Véleménye szerint a tiencsini események félreértés következményei, a japánok ugyanis azt hitték, hogy Anglia olyan célokra akarja felhasználni Tiencsint, amelyek révén a japán katonai érdekeknek árthat.

— Anglián súlyos felelősség nyugszik — mondta a külügyminiszter — meg kell akadályozni a háború kitörését és építő munkát kell végeznie a béke érdekében.

Az angol—szovjet tárgyalásokról a következőket mondta a külügyminiszter:

A tárgyalások utjának akadályok állanak, de meg vagyok győződve, hogy mindkét tárgyaló fél ugyanazt a célkitűzést követi. Abban az esetben, ha a bizalmatlanságot sikerül legyőzni, az egyezmény azonnali létrejött. Sokkal nagyobb erőfeszítéseket tettünk az egyezmény létrehozatala érdekében, mint egyesek azt hiszik és azt hiszem nem a mi hibánk, hogy eddig még nem jutottunk eredményre.

A külügyminiszter után Churchill Winston szólalt fel, aki szerint

senki sem tudhatja, hogy mikor követnek újabb támadást a béke és a szabadság ellen.

Azzal azonban mindenki tisztában lehet, hogy egy újabb ilyen támadás Anglia és az angol birodalom teljes ellenzésével fog találkozni.

— Halifax lord mellett állunk — mondotta Churchill — amikor a külügyminiszter aggódik a

nemzetközi és különösen a távolkeleti helyzet miatt. Az elmúlt évben azt hittem, hogy a békeszerető államok összefogása összhangban a népszövetségi elvvel, elegendő lesz a béke biztosítására. Ma már nem vagyok ebben ennyire biztos. Annyi bizonyos, hogy

Anglia jelenleg sokkal jobban fel van készítve, mint az elmúlt év szeptemberében volt.

— Mások is kihasználták az időt a készülődésre és ennek következtében Európában a viszonyok hátrányunkra alakultak. Végső következtetésben nem vagyok biztos abban, hogy az a politika, amelyet az elmúlt évben követtünk, elegendő lesz a háború megakadályozására. Mégis azt hiszem, hogy jelenleg több esélyt biztosít nekünk a háború kikerülésére, vagy a győzelem megszerzésére.

— Azt hiszem — folytatta beszédét Churchill — hogy a jelenlévők többsége helyben hagyja a kormány ama elhatározását, hogy

szövetséget akar kötni Szovjetországgal, amely nélkül hosszabb ideig nem lehet folytonosságot biztosítani a Távolkeleten.

Németország, amely fejlődik, tiszteletreméltó és megelégedett, az angol birodalom érdekel szempontjából elsőrangú szerepet játszik.

Egyetlen angol sem látja, aki jóváhagyva egy olyan politikát, amely a német birodalom békéje és biztonsága ellen irányulna.

vagy pedig ennek az országnak jogos terjeszkedési törekvéseit fenyegetné.

Az Egyesült Államok nem maradhat közömbös

Washington. A tengerészeti minisztérium hivatalosan megerősít, hogy Yarnell amerikai admirális értesítette a japán hatóságokat, hogy az amerikai hadihajók továbbra is a kínai kikötőkben maradnak, mindaddig, amíg az amerikai állampolgárok védelmét szükségesnek ítélik meg. Amerika nem hívta vissza a Pillsbury cirkálót Swatauból, sőt a Pope cirkálót is Swatauba küldte.

Hull Cordell amerikai államtitkár a sajtó előtt kijelentette, hogy Amerika nem gondol flottaünetésre a kínai vizeken. A swataui eret miatt az amerikai kormány nem tett diplomáciai lépéseket Tokióban.

Egy. a Fehér Hához közelálló magasrangú személyiség kijelentette, hogy Japán tévedésben van, ha azt hiszi, hogy a mérsékelt amerikai magatartás kizárja az esetleges szigorúbb rendszabályok alkalmazását, ha Japán továbbra is ilyen álláspontot foglal el.

Elmaradhatatlan az együttműködés az Egyesült-Államok és a Távolkeleten érdekelt európai hatalmak között, ha Japán nem tartja tiszteletben a „nyitott kapuk” elvét és bizik abban, hogy a nyugati demokratákkal szemben követéseit fokozatosan növeli.

Az amerikai lapok hangsúlyozzák, hogy közeledik a pillanat, amikor Ázsia éppen olyan fontos lesz, mint Európa az események tekintetében és választani kell majd a teljes visszavonulás, vagy az elhatározott ellenállás között.

Amerikai diplomáciai körökben minden lehetőséget megtesznek, hogy Japánt meggyőzzék abban a tekintetben, hogy Amerika nem maradhat érdektelen a távolkeleti eseményekkel kapcsolatban.

Washington. A képviselőház kézfelémeléssel 285 millió dollár póthitelt szavazott meg a hadügyi tárca céljaira 1940. évre. A képviselőház

Stalin személyesen közölte a legutóbbi angol és francia javaslatok elutasítását

London. Roberth, az angol külügyi hivatal főtitkárja, aki mint ismeretes elkísérte Strangot moszkvai tárgyalásra és aki repülőgépen visszatért Londonba, pénteken délelőtt megérkezett az angol fővárosba.

Roberth magával hozta a szovjetkormány válaszáat a legutóbbi angol—francia javaslatra. A szovjet válaszcímű papírt a két nagyhatalom újabb javaslatát is elutasította. A szovjetunio bizal-

matlan Angliával szemben és maga Stalin közölte az angol és francia nagykövettel, hogy a szovjetkormány a javaslatot elutasította. Francia politikai körökben nagy aggodalommal szemlélik a tárgyalások elhúzódsát, attól tartanak, hogy a Szovjetunio gazdasági megállapodást köt a németekkel. Tíz nap óta ugyanis egy német gazdasági bizottság tartózkodik Moszkvában.

A Times pénteki száma a moszkvai angol—matlan Angliával szemben és maga Stalin közölte az angol és francia nagykövettel, hogy a szovjetkormány a javaslatot elutasította. Francia politikai körökben nagy aggodalommal szemlélik a tárgyalások elhúzódsát, attól tartanak, hogy a Szovjetunio gazdasági megállapodást köt a németekkel. Tíz nap óta ugyanis egy német gazdasági bizottság tartózkodik Moszkvában.

Tiencsinben a helyzet változatlan

A német lapok másrésztől azt jelentik, hogy Singaporében nagyban folynak a katonai tárgyalások a francia és az angol hadvezetőség között. Az angol sajtó szerint olyan megegyezés jön létre, amelynek hatálya Siamra is kiterjed. A legutóbbi órákban újabb angol hajók érkeztek Swatau elé és a Ham folyó torkolatánál vetettek horgonyt. A Swatauból kivonuló kínai szabadcsapatok felgyújtották a kikötő raktárhelyiségeit. A tüzet még most sem tudták eloltani, úgy hogy a hatalmas kikötő valamennyi raktárpépülete lángokban áll.

Tiencsinben a helyzet változatlan. A tiencsini japánok angolelleses tüntetésre készültek, de az angol katonaság elfojtotta a tüntetést. Mandzsuriában 150 szovjetrendszerű repülőgép jelent meg. A japán léghármó ágyuk azonban negyvenkilenc repülőgépet lelőttek és öt gépet leszállásra kényszerítettek. A japánok mindössze öt repülőgépet vesztek a harcok során.

A Times pénteki száma a moszkvai angol—matlan Angliával szemben és maga Stalin közölte az angol és francia nagykövettel, hogy a szovjetkormány a javaslatot elutasította. Francia politikai körökben nagy aggodalommal szemlélik a tárgyalások elhúzódsát, attól tartanak, hogy a Szovjetunio gazdasági megállapodást köt a németekkel. Tíz nap óta ugyanis egy német gazdasági bizottság tartózkodik Moszkvában.

A Times pénteki száma a moszkvai angol—

orosz tárgyalásokkal foglalkozva kijelenti, hogy Londonban nem veszik túlságosan tragikusan a Tass-ügynökség azon kijelentését, amely szerint a szovjet kormány legújabb javaslatai nem tartal- maznak többet mint amit Kreml eredetileg lárt a balti kérdés végleges megoldása tekintetében.

London. (Rador) A Havas ügynökség jelentése szerint hivatalos körökben nagymértékű tiltakozás nyilvánult meg a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban. Molotov és a két nagykövet közötti megbeszélésekről semmi sem szivárgott ki eddig. Remélik, hogy a Molotov által betervezett szöveg kedvezőbb alapot fog nyújtani a további tárgyalásokra.

Páris. Az angol—francia—szovjet tárgyalások holtpontra jutottak. Moszkva nem hajlandó hozzájárulni a másik két nagyhatalom újabb fel- tételeihez.

A francia sajtó most már mérsékelté eddig hangoztatott optimizmusát. Több lap arra az álláspontra helyezkedik, hogy a tárgyalások azért nem vezethetnek eredményre, mert túlságosan nagy nyilvánosság előtt folynak.

A francia sajtó másik része kételkedik Moszkva őszinteségében és megállapítja, hogy a szovjetkormány Chamberlain és Daladier megbuktatására törekszik.

Az Oeuvre közli az angol politikai körök véleményét. A lap megállapítja, hogy Moszkva huzódozását nagy idegességgel fogadják Londonban, Angol parlamenti körökben teljes a tájékozatlanság. A Figaro londoni tudósítója megállapítja, hogy a moszkvai tárgyalások teljesen zsákutcába kerültek.

Olaszország közvetít Berlín és Moszkva között

Londonból jelentik: A Foreign Officehoz érkezett jelentések arról számoltak be az illetékes angol államférfiaknak, hogy D'Atolico, Olaszország berlini nagykövete élénk tevékenységet fejt ki annak érdekében, hogy közvetítsen Moszkva és Berlin barátságos köz- zedése érdekében.

Az angol külügyi hivatalhoz érkezett jelentések közlik azt is, hogy

Szovjetországról római nagykövete két ízben hosszabb megbeszélést folytatott Ciancigróf olasz külügyminiszterrel, akivel ugyan- csak a Berlin—Moszkva közötti közzeledésről tárgyalt és hogy a szovjetnagykövet május elején Berchtesgadenben felkereste Hitler német birodalmi vezért és kancellárt, akivel ugyancsak az orosz—német közzeledés lehetőségeiről tanácskozott.

Hitler és a római orosz nagykövet tanácskozásánál jelen voltak: Hess, Ribbentrop, valamint több más német vezető egyéniség.

Ezeknek a tanácskozásoknak eredményeként könyvelik el Hitler kancellárnak a közelmúltban Ukrajnára vonatkozó kijelentését:

„Németországnak, minden ellenkező híresztelés ellenében, nincs és nem is volt soha sem támadó szándéka Ukrajna ellen. Az ezzel kapcsolatban elterjedt hírek hamisak és azokat a világbéke ellenségét terjesztik.”

Berlin. (Rador) A Reuter ügynökség jelentése szerint, a német nagyiparosok egy csoportja bizottságot küldött Moszkvába, azzal az utasítással, hogy a német—szovjet kereskedelmi összeköttetést felélné. A bizottságnak felhatalmazása van arra, hogy a Szovjetnek 10 évi lejáratra 750 millió márka hitelt nyújtson, amiből németországi árucikkeket vásárolnának. Németország Oroszországból nagymennyiségű nyersanyagot, elsősorban bőrt, fát és petroléumot vásárolna.

Tiencsin, a cselszövések és összeesküvések városa

Közel egy évszázada cselszövések és összeesküvések városának ismeri a világ Tiencsint. Különösen a katonai összeesküvések központja volt egykoron ez a kínai város.

Több mint nyolcvan éve periódikusan mindig felbukkan ennek a városnak a neve a nemzetközi érdeklődés homlokterében. 1853-ban Teiping lázadó seregei kerítették be a várost. 1860-ban pedig angol—francia seregek foglalták azt el. Tíz évvel később lázadó sztrájk tört ki a városban. 1900-ban a „boxerek” foglalták el. 1901-ben pedig Walderser tábornok rendelkezése értelmében a város feladt. 1931-ben újabb lázadás tört ki Tiencsinben, majd 1937-ben a japánok foglalták el a várost.

Miért gyakorolt ez a város oly nagy vonzórót a hódítók, lázadók és összeesküvők seregeire? Elsősorban stratégiai helyzete folytán. Tiencsin két nagy folyó, a Pai-ho s a Hun-ho torkolatánál fekszik és Honan egész vidékét

uralja. A város mindössze 70 kilométernyi távolságra fekszik a Peci öbölétől és aki Tien-csin ura, az ellenőrzi a kereskedelmi forgalmat ezen öböl és Honan vidék között, annak a csatornának révén, amely a Pal-ho és Hun-ho folyókat a Yabgthe folyammal köti össze.

Háboru idején különösen értékes ez a közlekedési út. Ez a legfontosabb okok egyike, amelyek a japán tábornokokot arra indították, hogy biztosítsák a maguk számára az uralmat Tien-csin fölött.

A japán megszálló csapatok és az engedelményes területek európai és amerikai lakói között szívesen volt barátságos a viszony. Más felől a kínaiak fontos gazdasági, kulturális és vallási kapcsolatokat tartanak fenn az idegen engedelményes területek lakóival.

Tien-csinben igen sok keresztény kínai van, akik menedéket találnak a fehér misszionáriusoknál, ha történetesen üldözik őket. Elkerülhetetlen volt tehát, hogy feszültté váljon a viszony a japán hatóságok és az engedelményes területek közigazgatása között. Ehhez még hozzájárul az a tény, hogy Tien-csin nemcsak fontos stratégiai pont, hanem egyike a legerősebb kínai szellemi centrumoknak is.

Nem kevesebb, mint 2-200 kínai iskola van Tien-csinben és környékén. Ugyanígy működik a híres „Nankai” egyetem, amelynek tantermeiből kerültek ki az elmúlt két évtized alatt a kínai nacionalizmus vezetői.

Ezek a vezetők — Ciang Po Ling pedagógus tanítványai — Csang-Kai-Sek marsall hívei és a japánokkal szembeni passzív ellenállás szervezői.

Ugyancsak Tien-csinben van a kínai sajtó központja is, amely változatlanul nagy befolyást gyakorol a kínai lakosságra. Itt jelenik meg többek között a „Ta-Kung-Pao” című lap is, amely a legrégebbi újság a világon (900 éve jelenik meg).

Hogy Tien-csin mennyire fontos tényező Japán katonai akcióiban, az abból is kitűnik, hogy Kenji Doihara,

a japán kémszolgálat főnöke itt ütötte fel a főhadiszállását már a háboru elején.

Doihara időközben meghalt ugyan, a japán kémszolgálat azonban továbbra is itt folytatja a működését és elsősorban Anglia presztízsét igyekszik aláásni, hogy ilymódon meggyengítse a kínai tömegek ellenállását és bizalmát az angol támogatás iránt.

„Öfelsége II. Carol királynak nincs szüksége diktatúrára“

— állapította meg a kamara alelnöke — Maria királyné emlékének adózott a szenátusban több törvényhozó — Calinescu minisztereinek vendégül látta a parlament tagjait

Bucurestiből jelentik: A kamara tegnapi ülését délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg Vaida Voevod elnök. A miniszterek közül Ghelmegeanu, Gafencu és Dragomir voltak jelen. Folytatták a válaszfelirat vitáját, amelynek során Aurel Baciu beszédében kijelentette, hogy

a régi alkotmány nem felelt meg a román nemzet kívánságainak, mert az külföldi mintára készült.

Az új alkotmány szerencsésen kiküszöböli a régi tévedéseit és a földművelő elem érdekeit tartja előszörban szem előtt. Eugen Dunca a jelenlegi és a múlt parlamentje közötti különbségre mutatott rá és megállapította, hogy

a mai parlament a nemzet akaratának kifejezője és a képviselőknek egységesen együtt kell működniük.

Kijelentette, hogy a politizálás multbeli hibái megszűntek és ez a politizálás még a nemzeti egyházat is magával ragadta.

Az erdélyi földművesréteg a legnagyobb örömmel fogadta az új rendszert és a jelenlegi választások alkalmával szavazatával be is igazolta annak támogatását.

Az új parlamentnek sok munkája lesz, mert meg kell szavaznia azokat a reformokat, amelyek az ország tekintélyét belülről és kívülről emelik, miután új alapokra fekteti az egész társadalmat. Hódolat illeti meg Öfelsége II. Carol királyt az általa kezdeményezett nagy műért.

Öt perc szünet után folytatták az ülést. Az első felszólaló Giurgutu mérnök a kamara alelnöke volt, aki beszédében kijelentette, hogy a régi alkotmányos uralom veszélyeztette az állam létét.

Azt, amit most alkottak nálunk, nem lehet diktatorikus uralomnak nevezni, Öfelsége II. Carol királynak nincs szüksége arra, hogy diktátor legyen, mert ő igazságos uralkodó.

— A totális államrend egy kisebbség diktatúráját tetelezi fel — folytatta a kamara alelnöke. — A monarchiának nincs szüksége totális államrendszerre, mert érdekei azonosak az egész ország érdekeivel.

Giurgutu mérnök beszédét azzal fejezte be, hogy az új törvényhozást nemzeti szellem fogja áthatni. A továbbiakban a mezőgazdasági termékek értékesítésének lehetőségeit taglalta.

A szenátus ma Argetoianu elnökletével foly-

Ötmillió fontos angol hitelkezesség Románia kivitelének támogatására

Londonból jelentik: Az angol-román kereskedelmi tárgyalások befejeződéséhez közelednek. A megállapodás értelmében Románia 5 millió font értékű kiviteli hitelkezességet kap és ezt az értéket lőszerben és hadianyagban kell levásárolnia.

tatta ülését. Pop Mária titkárnő felolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét, amelyet a gyűlés jóváhagyott. Majd a Ház folytatta a királyi trónbeszédre adandó válaszfelirat vitáját. Eustatiu tengerengye a tengerészet nevében válaszként a trónbeszédre legőszintébb román nemzeti érzelmeit fejezte ki. Az

Hat évi fegyházra ítélte a bűnügyi tábla Darvas Margit apateleki földbirtokosnő gyilkosát

„Addig nem nyugszom, amíg Darvas Margitot meg nem ölöm“ mondotta Tamás Éva, akinek lábnyomait megtalálták a holttest mellett a sárban és aki megátkozta a vad tanuit

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: Január 26-ikán az aradmegyei Mokra községben, egy szőlőben vértől borítva, élettelenül találtak meg Darvas Margit apateleki községbeli földbirtokosnőt, akit ismeretlen tettes gyilkolt meg. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy

a tettes a gyilkosságot egy súlyos husánggal követte el és valószínűleg addig verte a szerencsétlen földbirtokosnő fejét, amíg az élettelenül esett össze.

A tettes a bestiális gyilkosság után elmene-kült, de a téli sárban lábnyomai meglátszottak. Darvas Margitot a borosjenői kórházba szállították be, ahol rövidesen kiszenderedett.

A vizsgálat folyamán a gyanú azonnal egy községbeli nő ellen irányult, akiről köztudomású volt, hogy régóta gyűlöli a földbirtokosnőt.

Tamás Éva Apateleki községbeli lakosnő ugyanis együtt élt egy falubeli legénnyel. Szloboda Mihállyal, aki az utóbbi hónapokban elhídegült Tamás Évától, amit az asszony azzal hozott összefüggésbe, hogy Darvas Margit szolgálatába állott.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Darvas Margit a gyilkosság napján a szőlőre felé igyekezett és amikor elhaladt a községháza előtt ott többen álldogáltak és köztük volt Tamás Éva is. Tamás Éva, amikor meglátta a földbirtokosnőt, izzó gyűlölettel a következő kijelentést tette:

— Addig nem nyugszom, amíg ezt meg nem ölöm!

Két órával később a földbirtokosnőt megtalálták és leütötték.

A temesvári bűnügyi tábla most tárgyalta Tamás Éva bűnügyét Lambrino tanácselnök elnöklété alatt. A tárgyaláson:

Tamás Éva tagadta a gyilkosság elkövetését. Elmondotta, hogy valóban gyűlölte a szerencsétlen sorsú földbirtokosnőt, mert az elhídegítette tőle a

NIVEA

Gondtalanul
napfürdőzni
ez gyorsan barnít!

NIVEA-CREME-OLAJ-DIÓ-OLAJ

iparosok nevében I. Marinescu kegyelettel emlékezett meg az elhunyt Mária királynéről, a „sebesültek édesanyjáról”, aki mindennél jobban szerette hazáját. Ezután

a román iparostársadalom helyzetéről adott képet. Vázolva azokat a sérelmeket, amelyek orvoslásra várnak.

Pop Maria ugyancsak a nagy királyné emlékét idézi, aki életében az ország haladását és fejlődését szolgálta. Niron Griveanu püspök beszédében rámutatott arra a zürzavarra, amelyet Öfelsége II. Carol, a nagy király megszüntetett. Beszéde további során Armand Calinescu miniszterelnök munkáját méltatta, aki az országot kimentette a politikai pártok utvesztőjéből. Fluera I., a romániai munkásság nevében csatlakozik ahhoz a gyászhoz, amely az országot Mária királyné elvesztésekor érte. A továbbiakban

a munkásság kívánságait ismerlette.

A kisiparosok képviselőjében Samoil A. beszélt, kivüle felszólaltak még Partente T. és Cercavszky Titus, akik hozzájárultak a trónbeszédre adandó válaszhoz.

Bucuresti. Calinescu Armand miniszterelnök péntek délután 7 órakor a fővárosi Cercul Militar helységében teadélután adott a parlament tagjainak tiszteletére.

legény szívét, de gyilkosságot nem tudott volna és nem is követett el.

Ezután három tanu kihallgatása következett.

A tanuk eskü alatt vallották, hogy Tamás Éva a gyilkosság napján előtűk kijelentette, hogy nem nyugszik, amíg meg nem öli Darvas Margitot.

Két órával később Darvas Margitot meggyilkolták...

Ezután az ügyész emelkedett szólásra, aki hosszabb beszédben rámutatott arra, hogy Tamás Éva elő re megfontolt szándékkal követte el a gyilkosságot, amit a tanuvallomások is bizonyítanak, továbbá a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy

a helyszínen talált lábnyomok egyeznek Tamás Éva lábnyomával.

Kérte a bűnügyi táblát az előre megfontolt gyilkosság kimondására és szigorú ítéletet kért. Dante Gherman dr. a védelem részéről beszélt és védelem ártatlanságát hangsúlyozta.

A büntetőtábla Tamás Évánál a gyilkosság vádját bebizonyítottának látta és ezért öt hatévi fegyházra ítélte.

Amikor az ítéletet magyar nyelven is tudomására hozták a vádlottnak, az így fakadt ki:

— Vakuljanak meg, akik ellenem vallottak! Tamás Évát kifakadása után a fegyőrök elvezették és ezzel az apateleki dráma befejezést nyert.

„FORUM” Filmszínház (volt Scala)
Tel.: 20-10. — Arad leghűvösebb terme
Az utóbbi évek legnagyobb szabású és legizgalmasabb orosz-tárgya képműve!
A „Vörös táncosnő”
Vera Koröna és Jean Galiand
Pótműsorban: Vidám kabaré az 1939-es év színdarabjai
3-kor mutat. — 6. 7. 15. 9.30

„URANIA” Kitűnő kottós premior!
I. **Bűnösök a paradicsomban**
Különleges téma, ötletes, érdekes, exotikus!
JOHN BOLES és MADGE EVANS-ai
II. **„Vadnyugat hőse”**
Bob Baker, a legitalább cowboy-ai.
Izgalmasabb minden eddiginél.
3-kor: „Vad-Nyugat” hőse” mérsékelt helyárakkal. 5. 7. 15. 9.30

Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter silistrai beszédének angol és francia visszhangja

London. (Radior.) A Darenty-i rádióállomás a silistrai ünnepséggel foglalkozva, amelynek alkalmával teleplezték I. Ferdinand király szobrát, különösen Eugen Titeanu sajtó- és propaganda-miniszter beszédének azon részét hangsúlyozza ki, amelyben a miniszter megjegyzi, hogy túl sokat beszélnek a Romániában élő kisebbségekről és túl keveset a határokon túl élő románokról.

A „Daily Express” hosszasan foglalkozik Titeanu miniszter silistrai beszédével. A lap ugyanazt a részt hangsúlyozza ki, amelyben a miniszter a határon túl élő román kisebbségekről beszélt.

A francia lapok is részletesen foglalkoznak Eugen Titeanu sajtó- és propagandaminiszter silistrai beszédével. A lapok kihangsúlyozzák a miniszter beszédének azon részeit, amelyekben a Románia és Dobrogea tartomány közötti történelmi, etnikai és társadalmi kapcsolatokról beszélt.

— Ami a kisebbségeket illeti — mondotta a miniszter —, meg kell említenünk, hogy túl keveset beszélnek a határainkon túl élő román kisebbségekről. Ezt a helyzetet a román közvélemény elfogadta a béke közös céljának érdekében.

Különben a legtöbb francia lap beszámolójának címében Titeanu miniszternek ezt a kijelentését tünteti fel. A „Le Temps”, a beszédéről szóló beszámolójának kommentárjában Romániának arra a kívánságára mutat rá, hogy az összes né-

pekkel jó viszonyt tartson fenn a közös érdekek tényleges felismerése révén. A lap ezután megemlékezik a bulgár és a török kisebbség képviselőinek az ünnepségen elhangzott beszédéről, amelyben ezek megelégedésüket fejezték ki a velük szemben tanúsított bánásmód fölött és a kisebbségeknek a román állammal, valamint a Nemzeti Újjászülés Frontjával szembeni lojalitását hangsúlyozták.

*Tisztítja, fényesíti
és gyöngyfehérré
teszi a fogakat*

az ODOL fogpép hatása, anélkül, hogy az érzékeny fogzománcot megtámadná. Tehát használjon fogai ápolásához ODOL fogpépet.

ODOL

gaiba választott magyar tagok névsorát, amely a következő:

Közigazgatás: Soós István dr.
Külgügyi bizottság: Teleki Ádám gróf.
Törvényhozás: Bartha Ignác dr.
Pénzügyi és költségvetési bizottság: Filó Ferenc dr.
Nemzetgazdasági: Orosz Károly dr. és Teleki Ádám gróf.
Mezőgazdasági bizottság: Kovács Károly dr. és Orosz Károly.
Köznevelés- és közlekedésügyi bizottság: Tompa Lajos.
Vallás- és nevelésügyi bizottság: Kovács Károly dr. és Soós István dr.
Munkügyi bizottság: Péter János.
Közegészségügyi bizottság: Ludwig Gyula.
Fegyelmi bizottság: Filó Ferenc dr.
Horróztási bizottság: Bartha Ignác dr.
Törvénykezési bizottság: Tompa Lajos.
Bartha Ignác dr. és Kovács Károly dr. országgyűlési képviselők szintén kihallgatáson jelentek meg Vaida-Voevod Alexandru dr. kamarai elnök előtt.

A magyar képviselők előterjesztették a magyar hadirokkantak és hadiözvegyek panaszait, amelyek szerint ezek sokkal kevesebb nyugdíjilletményt kapnak, mint a román és német hadirokkantak és hadiözvegyek.

Vaida-Voevod Alexandru dr. kamarai elnök felszólította a panasztevőket, hogy lényegesen érintkezésbe a román és német hadirokkantak bizottságaival és közösen terjesszék elő a hadirokkantak helyzetére vonatkozó ismertetést.

Élénk tevékenységet fejtenek ki Bucurestiben a magyar törvényhozók

Közbenjártak a törvényhozótestületek magyar tagjai a nyugdíjasok, hadirokkantak és hadiözvegyek érdekében. Vallásügyi kérdéseket is előterjesztettek a közbenjárás során.

A parlament bizottságaiba választott magyar tagok névsora

Az aradi evangélikus szuperintendencia ügye a vallásügyi miniszter előtt

Bucurestiből jelentí távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Dr. Szász Pál szenátor, dr. Varga Béla unitárius püspök, Gyárfás Elemér dr. szenátor, Soós István dr. és Kovács Károly dr. képviselők, Mikó Imre dr. a magyar parlamenti csoport főtitkára, valamint Sexti Zoltán bucurestii evangélikus lelkész, tegnap kihallgatáson jelentek meg Zigre Nicolae dr. vallásügyi miniszternél. A magyar küldöttség tagjai több vallásügyi kérést terjesztettek a miniszter elé. Ezek között szerepel

a királyhágo melléki református püspökség, valamint az aradi evangélikus szuperintendencia elismerésének ügye. Továbbá kérték a papok kongruájának emelését.

Zigre Nicolae dr. vallásügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy az előterjesztett kéréseket rövidesen teljesítik.

Különben dr. Soós István országgyűlési képviselő és Mikó Imre dr. a magyar parlamenti csoport főtitkára, tegnap

közbenjártak a nyugdíjpénztárnál azoknak a nyugdíjasoknak ügyében, akiknek amiatt nem folyósítják illetményüket, mert nem rendelkeznek állampolgársági bizonyítvánnyal.

Megemlítették azoknak a magyar vasutasnyugdíjasoknak ügyét is, akiknek illetményére vonatkozóan még mindig nem jött létre megemelés a nyugdíjpénztár és a vasuti nyugdíjintézet között. Ugyancsak

Junius 26-ig bezárólag hosszabbi ották meg a „Luna Bucurestilor” utazási kedvezményét

Bucurestii-i jelentés alapján az a téves hír látott napvilágot, hogy július 25-ig meghosszabbították a „Luna Bucurestilor” alkalmából nyújtott vasúti utazási kedvezményt. Pénteken a korábbi órákban az aradi állomásfőnökségre ezzel kapcsolatban értesítés érkezett, mely közli, hogy a „Luna Bucurestilor” utazási kedvezményét a 26-ig, tehát június 26-ig bezárólag hosszabbították meg. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy azok, akik Bucurestibe utaznak és az említett kedvezményt igénybe akarják venni, legkésőbb június 26-ka hétfő este 12 óráig el kell hagyniuk Bucurestit, mert a kedvezményt csak ebben az esetben élvezhetik.

közbenjártak azoknak a nyugdíjasoknak az ügyében is, akiknek illetményét leszállították

A magyar parlamenti csoport képviselő tagjai az elmúlt nap folyamán látogatást tettek Vaida-Voevod Alexandru dr. képviselőházi elnöknel, akiknek átnyújtották a kamara állandó bizottságába javasolt magyar tagok névsorát. Ezzel kapcsolatosan itt írjuk meg a parlament bizottsá-

Kinevezték az érettségi bizottságok tagjait

Angheluta kolozsvári egyetemi tanár az aradi bizottság elnöke

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszterium kinevezte a Temesváron és Aradon vizsgáztató érettségi bizottságok tagjait. Az aradi Moise Nicoară fiuliceumban a következő intézetek növendékei vizsgáznak: Ghiba Birta aradi leányliceum, a lu-

nel számtan, Buzesti-Craiova, Bradeteanu Constantin fizika, Craiova. A második bizottság előtt vizsgáznak a Carmen Sylva, a Notre Dame, a római katolikus leányliceumok növendékei. Elnök: Vianu Tudor bölcsész, Bucuresti. Maruta Toma román nyelv, Craiova. Dicescu Constanta francia, Lugos, Bucea történelem, Oravica Manolescu Maria földrajz, Temesvár. Izoescu latin, Bucuresti, Laugier Consuela természetrajz, Arad. Vasu Maria számtan, Nagyszeben. Stefanescu Lucretia fizika, Craiova.

Az aradi tanárok közül Ascaliu fizika tanárt a nagyszebeni Nichi Lazar latin tanárt a kolozsvári bizottságba jelölték.

A magyar sportélet átszervezése

Budapestről jelentik: Az Est jelentése szerint az Országos Testnevelési Tanács országos elnöki tanácsa nagyfontosságú ülést tartott, amelynek során a dőfalvy miniszteri megbízott előterjesztésére elhatározták a magyar profiutballsport fokozatos megszüntetését. A sportegyesületeket a német, olasz és a nemzetközi szövetség által működő sportegyesületek mintájára szervezik be.

Kizárólag német bíróságok ítélnének Csehországban

Prágából jelentik: Neurath báró, főkörmányzó rendeletet adott ki, amelyben érvényesnek jelenti az 1936. május 13-án kiadott és Csehszlovákiára vonatkozó katonai és polgári bírósági intézkedéseket. A rendelet azonban kimondja, hogy a törvényben meghatározott intézkedések most már a német hatóságokat illetik, Cseh és morva területeken ezért katonai és polgári ügyekben német katonai és polgári bíróságok ítélnének ezután.

gosi és a karánsebesi liceumok növendékei. Az Aradon vizsgáztató bizottság elnöke Angheluta kolozsvári egyetemi tanár, aki a számtanból vizsgáztató tagjai pedig Oracu román nyelv tanár, Marosvásárhelyről, Damian Elena francia nyelv, Nagyvárád, Popa Maria történelem, Valenij de Munte, Costinescu földrajz, Karánsebes, Niculescu bölcsész, Nagyszeben, Lintja Isac latin, Lugos, Ionescu román történelem, Slatina és Teodorescu fizika, Arad.

Temesvárott két bizottság működik és eddig az egyik a Loga fiuliceum, a német, zsidó és ortodox gimnázium növendékeit vizsgáztatja. Ennek a bizottságnak az elnöke Deicovici történelemszakos kolozsvári egyetemi tanár, tagjai pedig Jucu, román nyelv, Temesvár, Hategan Eugenia francia nyelv, Kolozsvár, Ionescu földrajz, Turnu Severin, Filipescu Elena bölcsész, Turnu Măgurele, Cioflec latin, Temesvár, Blaga Nestor természettudomány, Arad, Georgescu Cor-

Bírósági ítélet szerint:**Mindenki szabadon választhatja meg, milyen iskolába iratja gyermekét****A marosvásárhelyi ítélőtábla érdekes elvi jelentőségű döntése**

Marosvásárhely. Az ítélőtábla fellebbviteli tanácsa most tárgyalta Ferenczy Imre nyáradszeredai székhelyű birtokos ügyét. Ferenczy Imrét az állami iskola tanítója jelentette fel, mert fiát, akit az állami iskola tanítója hivatalból beirt az állami iskolába, nem küldte az előadásokra. Ferenczy, aki református vallású, gyermekét a református felekezeti iskolába iratta be és oda is járatta.

Elsőfokon nem fogadták el a vádlott birtokos védekezését, hogy iskolakerülésről nem lehet szó, mert a gyermekét jogosan iratta be a felekezeti iskolába és így nem köteles tudomásul venni az állami iskola tanítójának hivatalból való beírását és máskülönben is a törvény által biztosított joga, hogy gyermekét anyanyelvén taníttassa az általa választott iskolában. Ferenczyt az elsőfoku bíróság fogházbüntetésre átváltoztatható 3500 lej büntetésre ítélte, azonban a törvényszék másodfokon a vádlottat felmentette. A minisztérium képviselője azonban felebezést jelentett be, így a marosvásárhelyi ítélőtábla mondott harmadfoku ítéletet és megállapította, hogy hasonló természetű ügyben csak az iskolaszék jelentkezhetik peres félként, s máskülönben is a vádlottnak a törvény biztosítja azt a jogot, hogy milyen iskolába irassa be gyermekét.

— **Határidőüzletek buza-szállításra.** Brailában üzbuzu augusztus 5-ikére történő szállítására határidőüzleteket kötöttek és a 78 kilogramm hektolitersúlyú buzáért vagononként 38 ezer lejt fizetnek. Az ugroz ára 30—31 ezer lej körül mozog. Az új termés iránt egyelőre Németország és Olaszország részéről mutatkozik érdeklődés, mindkét állam azonban egyelőre még a régi termésből vásárolt.

— **NEM HOSSZARBÍTOTTÁK MEG AZ EGYENÉRTÉKADÓ VALLOMÁSOK BENYUJTÁSI HATÁRIDÉJÉT.** Több bucuresti-i lap, valamint a bucuresti-i rádió is azt a hírt közölte, hogy a pénzügyminisztérium június 25-ig meghosszabbította az egyenértékadó vallomások benyújtásának határidejét. Ezt a hírt a pénzügyminisztérium most hivatalosan megcáfolta.

— **Schuschnigg volt osztrák kancellár fiát felvették a Hitlerjugend-szervezetbe.** Bécsből jelentik: Schuschnigg volt osztrák kancellártól egy legújabb rendelkezés értelmében azt a kedvezményt is megvonták, amely szerint felesége egyszer egy hónapban meglátogathatta. Berlinben úgy tudják, hogy ez a megszorítás csak ideiglenes jellegű. Schuschnigg idősebb fiát, akl jelenleg 14 éves, hatóságai rendeletre felvették a Hitlerjugend szervezetébe és a gyermek részveszt az intézmény tevékenységében.

— **Camarasescu-kupamérkőzés az AKE-párván.** A teniszdény első nagy versenyét rendezte meg a Korszolvázi Egyesület szombaton fél 5 órai kezdettel. A temesvári Electrica teniszezőit látják vendégül, hogy a továbbjutásért felvegyék a küzdelmet. Tekintettel az Electrica kitűnő együttessére, előreláthatólag nagy és szép küzdelemben fog eldőlni a továbbjutás sorsa. Az Electrica dr. Budding Lörcsny és Milici összeállítású csapatát képviselteti magát. Az AKE csapatát Zircher sportigazgató a mérkőzés előtt Wechsler, Rotár, Fehér, Summery, Kardos keretből fogja kijelölni. A rendezőség gondoskodik kényelmes ülőhelyekről és szívesen lát minden érdeklődőt. A belépés díjtalan.

Nemes őszibarack kapható állandóan**Dr. KREPIL, str. Horia 8.**

ugyanott Vitamost — folyékony gyümölcs. Barack pálinka, ménesi vörös és fehér bor

— **Az aradi katolikus főgimnázium tornavizsgálója és az intézet 1929-ben végzett növendékeknek találkozója.** Amint már beszámoltunk róla, az aradi római katolikus főgimnázium holnap, június 25-én rendezte meg évzáró ünnepélyét. Reggel 9 órakor Te Deumot tartanak a gimnázium tornatermében, amelyen résztvesznek a szülők, tanárok és növendékek. Ezután kerül sor az eredmények kihirdetésére és a jutalmak kiosztására. A Dálnoky Nagy Lajos dr és Schill József alapítvány pályadíját ugyancsak ekkor osztják ki. Az idei évzáró ünnepély alkalmával tartják meg az intézet 1929-ben végzett növendékei a tíz éves találkozójukat. Ez a bensőséges, meleg hangulatu ünnep, a vendégek-találkozó is emlékeztetessé teszi a római katolikus főgimnázium ünnepnapját.

— **Utazó kereskedőket saját érdekükben felkérjük, hogy f. hó 25-én, d. e. 10 órakor a Dacia kávéház udvar hátul bal sarokban lévő badgesalonban tartandó gyűlésünkön megjelenni szíveskedjenek, ahol szakmai dolgokban központi kiküldöttünk előadást tart, ugyancsak az érdeklődőknek felvilágosítással szolgálnak.**

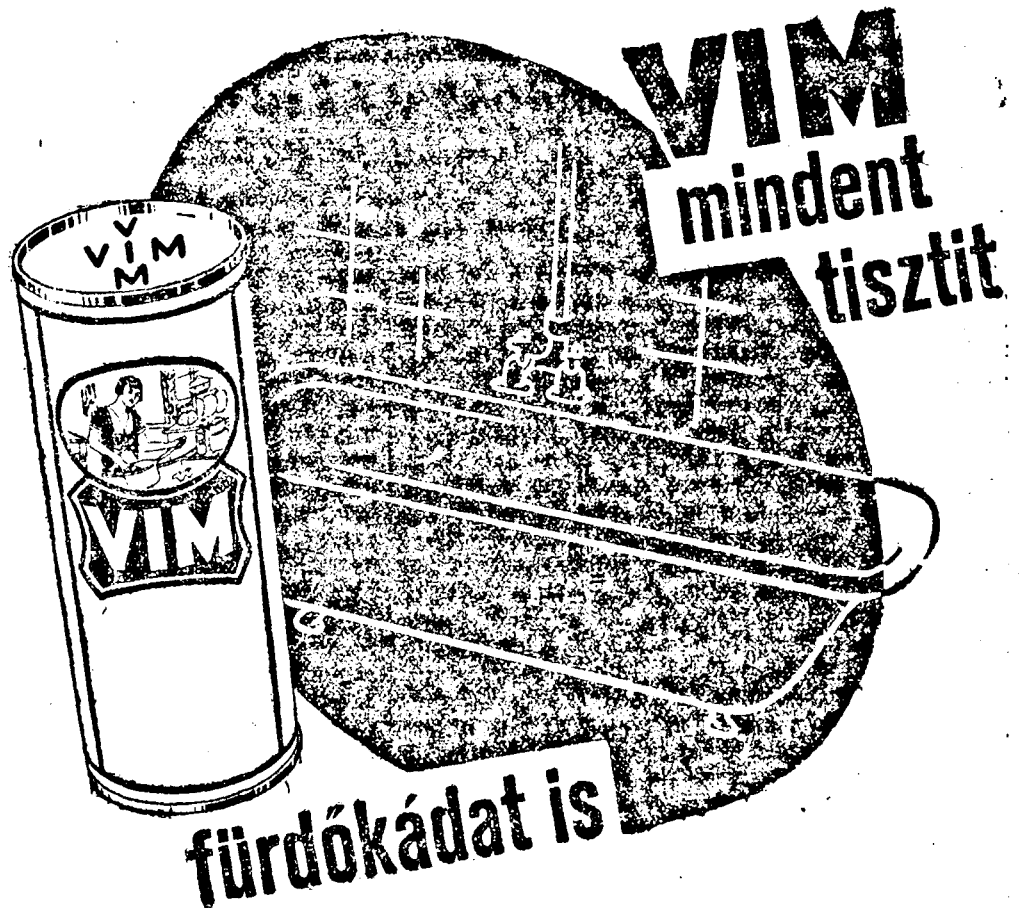
— **A nagyszalontai református Leányszövetség 10 éves évfordulója.** Nagyszalontáról jelentik: Június 17—18-án ünnepelte meg a nagyszalontai református Leányszövetség fennállásának 10 éves évfordulóját. A nagyszalontai református Leányszövetség alapítója, Szóke Sándor református lelkész volt, aki rövidesen elhunyt. Utána Nits István lelkész, Gavallér Lajos jelenlegi hosszúmezői lelkész, utána Szilágyi Sándor, ma pankotai lelkész vezetése alatt fejlődött az egyesület. Most immár három éve Nóbi József szegédelekész vezeti a Leányszövetséget, aki lelkes munkásságával teljesen újraszervezte a Királyhágó Melléki Református Egyházkerület belmissziói ügyrendje alapján a Leányszövetséget. Áldásos munkájában Hunyadi Ilona tanítónő, az egyesület elnöknője, Szahmár Ilonka, Bagoly Csilla és Arany Mária és a Leányszövetség tisztikarának többi tagjai segítik.

Kipihen a amerikai ut fardalmait az angol királyi pár

Londonból jelentik: VI. György angol király és felesége pénteken délelőtt a lordmajor vendége volt, majd utána vidéki pihenőre utazik.

— **Fischer Ernő zongoratanár növendékeinek sikerült évzáró hangversenye.** Tegnap este tartotta meg Fischer Ernő, a kitűnő zongoratanár ezidei évzáró növendékhangversenyét. Figyelemreméltó teljesítményt hallottunk minden egyes gyermektől, ami annál többre értékelendő, mert a magánoktatás ma fokozatosan nehezebb úgy a gyerekeknek, mint a pedagógusnak. Ennek oka abban rejlik, hogy az iskola évről-évre jobban igénybe veszi a tanulókat és foglalja majd minden szabad percüket. Mindannak elcsúsztatása, ami nem tartozik az iskolák hivatalos munkaprogramjába, a legnagyobbfokú önmegtartóztatást jelenti a gyermek számára, ami csak úgy sikerül, ha maradék idejét feláldozza, amikor pihenhetne, játszadozhatna. Megható volt hallani őket, mert amit nyújtottak, az olyan volt, mint egy áldozat, amit abból adtak, amiből a legkevesebbük van: a pihenőidejükből. Természetesen ez a körülmény a pedagógus munkáját is elképzelhetetlenül megnehezíti, mert arra kényszeríti, hogy újabb és újabb módszerek után kutasson és a lehetőleg is megkísérelje azért, hogy produkálhasson. Olyan gyermekkel, akiknek egy héten legfeljebb kétszer-háromszor van idejük gyakorolni, szinte érthetetlen azt elérni, amit módunkban volt tegnap hallani. Kárpáti Béla, Haber Bándi, két apró emberke gyermekdalokkal arattak sikert. György Lall Strauss Dunakeringóist, Tauszk Fdi Beethoven G-dur szonátáit, Olariu Mircea Chován Scherzóját, Iesan Alexandru Clementi F-dur szonátáját adták elő biztonsággal, korukat meghazudtató készséggel, egyetlenes lágy billentéssel. A haladóik sorát Constantinescu Petru nyitotta meg Chopin Mazurkáiával. Hans Kálmán Jensen Irrlichter-ét, Bakó László Grieg zongoraszonátájának egyik fételét, Schwarz Béla Liszt Valse oubliée-t, Reusz György Chopin E-moll Polonaisét, Reusz Miklós pedig Chopin A-dur Polonaisét játszotta. Ragyogó technikával, fölényes tudással, virtuózok biztonságával nyújtottak tökéleteset. Az előkelő nagyszámú közönség hosszasan ünnepelte a gyönyörűen zongorázó növendékeket és kiváló mesterüket.

— **Betörés.** — Az egyik aradi gyárállalat igazgatója bejelentette a rendőrségen, hogy a déli szűnet alatt eddig még ismeretlen tettes behatolt az egyik irodahelyiségbe. A betörő feltörte az egyik íróasztalt és abból hétezer lej értékű bélyeget és ötezer leinek megfelelő irodai felszerelést vitt magával. A nyomozás folyik.

— **Disz B. Péter ferencrendi szerzetes első miséje a pankotai templomban.** A pankotai templomban mondta első miséjét Disz B. Péter ferencrendi áldozópap, akit június 29-ikén, Péter és Pál napkor szentelnek fel. Disz B. Péter, akinek szülei jólismert, köztisztelőben álló iparos emberek, szülőföldjén, Pankotán, július 2-án lép először az oltár elé, hogy bemutassa az első szentmiseáldozatát.

— **„Aradi Utmutató” címen igen értékes és hézagpótló könyv jelent meg Aradon.** Az izlések kiállított, gazdag tartalmú könyvet Th. Reculescu és Gh. Crisan aradi hírlapírók állították össze, amelyben felsorolták az aradi, szilmondházi és újaradi uccákat, régi és új elnevezésükkel. Az uccák névsora mellett a román és magyar nyelven szerkesztett könyv magában foglalja Arad történelmét, közli az orvosok és fogorvosok, fogtechnikusok, valamint gyógyszerárak névjegyzékét. Ismertetik a vasúti, villamos, autobus és légiúratok menetrendjét. Az új és közhasznú könyv a mai naptól kezdve minden újságárus bódében és könyvkereskedésben kapható.

— **Tanulmányi kirándulást rendez az ATE (SGA).** Az Aradi Torna Egyesület turista-osztálya augusztus 5-től 20-ig tanulmányi kirándulást rendez az Erdős Kárpátok és Erdély legszebb részeire. Az 1300 km. utat vonalat kényelmes ülészekkel ellátott, fedett teherautóval teszik meg a kirándulók. Az utiterv úgy van összeállítva, hogy az érintett régiók vidékei megtekintésére és tanulmányozására megfelelő idő álljon a résztvevők rendelkezésére. A túravezetőség gondosan ügyelt arra, hogy a gyakorlott turisták a hegymászás sportjának hődőlhassanak, de figyelemmel volt azokra is, akik szórakozás örömeiben akariák kívenni részüket Erdély a maga varázslatos szépségével tölteni a szemlélő elé és ez a lélekemelő látvány soha el nem múló emlékként vésődik a kiránduló lelkébe. A résztvevők megtekinthetik többek között Nezei, Főgaras és Nagykőhavasai vidéket, a Szent Anna-tavat, Tusnád-füredet, az Egyesüskövet, a Gyilkostót, Békéscsaba-t és azt az új fel nem sorolható látványos természeti szépségeket, melyek utjukba esnek. Mintán ilyen nagyobbszabású tanulmányi kirándulás ritkán adódik elő és aránylag olcsó is a jelentkezésekre már most küldte ki az ATE (SGA) felhívását és szélesen biztos, hogy rövid időn belül a helyeket leejyzi. A kiránduláson tagokon kívül vendégek is résztvehetnek.

— **Ingyenes méhészeti tanfolyam.** Az Erdélyrészi Méhész Egyesület, folyó évi szeptember hó 11—21-ig Kolozsvárt ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez az egyesület házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyamra jelentkezhetnek férfiak és nők, leányok és asszonyok. A tanfolyami előadások minden délután 4 órától tartanak. A tanfolyam ingyenes, csupán beiratásért fizetendő személyenként 100 lej. A tanfolyam hallgatói úgy elméleti, mint gyakorlati téren kiképzést nyernek és az egyesület a tanfolyam elvégzéséről a hallgatóknak bizonyítványt ad. Jelentkezni lehet az EME-nél naponta 8—2-ig. Címe: Kolozsvár, Str. Regálá 16.

— **Koszorúmegváltás.** Klein Johanna ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára Goldschmidt Sándorné és Goldschmidt Miklós 500 lej adományozott.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár, Plata Avram Iancu
 (Tel.: 15—00.)

SPORT KÖZLÖNY

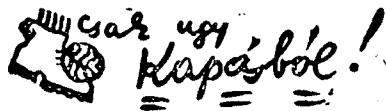
Sulyos anyagi gondokkal küzd az AMTE (AMEFA) a bajnoki idény befejezése után**Mentési akciót indít a vezetőség az egyesületi költségvetés rendezésére érdekében**

Az aradi munkáscsapat az 1938—39. évi bajnokságban vitathatalanul kitűnően szerepelt, — ezzel mindenki tisztában van. A bajnokság során minden egyes mérkőzés nyílt volt és minden bajnokj pontért körömszakadtáig meg kellett küzdeni. Ilyen körülmények között a piros—feketének elért harmadik hely ragyogó teljesítménynek számít. Az AMTE (AMEFA) tehát sportbelileg kitűnően zárta az évet, anyagilag a mérleg azonban annál szomorubb. Az elért számos sportbeli siker ellenére ma az egyesület olyan sulyos anyagi nehézségekkel küzd, amilyennel talán még sohasem kellett felvennie a harcot és csak akkor lehet ez a harc sikeres, ha az aradi sportközönség az eddiginél fokozottabb mértékben fogja támogatni egyesületét.

Az AMTE (AMEFA) havj 55.000 leies költségvetéssel dolgozik, amely aránylag egyike a legkisebbeknek a divíziós egyesületek között. Ha tehát az egyesület ilyen kis költségvetéssel is olyan nagy sikert tudott elérni, mint a harmadik hely az NB hatalmas konkurenciájában, akkor csak fokozott dicséret illeti meg a vezetőséget. A helyzetet az a körülmény teszi rendkívül súlyossá, hogy még erre az — aránylag mérsékelt — költségvetésre sincs meg a fedezet. A piros-feketék tavaszi mérkőzéseit a közönség csak igen kis mértékben látogatta, a tagdíjak sem folytak be olyan arányban, mint azelőtt és ilvenformán a helyzet kritikussá vált. Ebből a sulyos anyagi krízisből csak úgy tud kilábalni a piros-fekete egyesület, ha vagy eladja legjobb játékosait,

vagy pedig az AMTE (AMEFA) népes tábora fokozottabb mértékben fogja támogatni egyesületét, elsősorban azzal, hogy a mérkőzéseken a jegyek megváltásával járul hozzá az egyesület terheinek csökkentéséhez, azonkívül pedig azzal, hogy beiratkozik a fizető tagok sorába és havonként egy bizonyos összeggel — mindenki tehetsége szerint — támogatja ezt a nagymúltú egyesületet, amely sportbeli teljesítményeivel megmutatta, hogy érdemes a közönség támogatására.

Az egyesület tegnap választmányi ülést tartott, amelyen ismertették az AMTE (AMEFA) siralmas anyagi helyzetét, sőt a vezetőség felvette azt a gondolatot is, hogy megszüntetik a labdarugószakosztályt, ha a meginduló mentési akció sikertelenül végződik. Erre azonban — remélhetőleg — nem fog sor kerülni, mert a piros-feketék népes gárdája bizonyára felsorakozik majd az egyesület mögött, hogy biztosítsa a továbbműködés lehetőségét. A választmányi ülésen elhatározták, hogy felhívják az egyesület barátait, szurkolóit, hogy mindenki, akinek az AMTE (AMEFA) ügye a szívében fekszik, bármilyen összeggel támogassa a klubot. Az egyesület vezetősége minden igyekezetével azon van, hogy ez az akció sikerre vezessen és a piros-fekete színek a nemzeti bajnokság őszi idényének megindulásánál az egyesület hagyományaihoz mérten, képviselve legyenek. Ehhez azonban multhatatlanul szükséges a piros-feketéket valamennyi hívének anyagi támogatása.

Brassóban tegnap bonyolították le azt a nemzetközi kézilabda mérkőzést, amelyen Brassó és Stockholm kézilabdázói találkoztak. A mérkőzést Brassó csapata 5:4 (1:4) arányban nyerte meg.

A Biroul Federal legutóbbi ülésén jóváhagyta a Román Edzőkollégium működését és olvértelmű határozatot hozott, hogy egyetlen külföldi edző sem működhet július 15-ike után az országban edzői igazolvány nélkül.

A nemzeti bajnoki alap ebben az esztendőben 250.000 leit tett ki, illetve ez az összeg folyt be az egyes A) divíziós mérkőzések után a központ pénztárába. A 250.000 lei a jövő hét folyamán kerül felosztásra a 12 elsőligás csapat között.

Kijelölték a wimbledoni legjobbakat

London. A wimbledoni angol nemzetközi tenisz bajnokságok intézőbizottsága a bajnoki versenyek egyes számaira a legjobbakat a következőképpen jelölte ki:

Férfi egyes: Austin angol, Riggs USA, Mac Neil USA, Puncac jugoszláv, Henkel német, Cooke USA, Menzel német, Kllocinsky lengyel.

Női egyes: Marble USA, Jacobs USA, Sperlingné dán, Mathieu francia, Jedrzejovska lengyel, Stammers angol, Hardjick angol, Fabyan USA.

Férfi páros: Henkel—Metaxa német, Cooke—Riggs USA, Borotra—Brugnon francia, Harek—Wildé angol.

Női páros: Fabyan—Marble USA, Jacobs—Jorke angol, Jedrzejovska—Mathieu lengyel és francia, Nicoll—Muthall angol.

Vegyespáros: Cooke—Fabyan USA, Riggs—Marble USA, Malfroys—Nuthall Ujzéland, Kukulje vics—Mathieu jugoszláv és francia.

O PURICELLIT LETILTOTTÁK ANDREOLO ÉS BIAVATI CSAK PÉNZBÜNTETÉSBEN RÉSZESÜLT. A KK szűkebb bizottsága tegnap itélkezett a vasárnapi mérkőzésen kiállított olasz játékosok felett és meglepően enyhe ítéletet hozott. Puricellit az egyetlen, akit egy mérkőzésre letiltottak a hotrány tulajdonképeni okozóját, Andreolot csak 600 lira pénzbüntetésre ítélték, a játékvezetőt sértegető Bivati pedig 500 lirára.

O Mérkőzések a hadsereg felszerelése javára. Az alkerületi sportszövetség július 16-án, vasárnap mérkőzéseket rendez az aradi liga- és kerületi bajnokságért küzdő csapatok bevonásával a Gloria, AAC (CAA), Olimpia, Titanus és Egyetértés (Intelegeria) pályákon, amelyeknek tiszta bevételeit a hadsereg felszerelési alap javára adományozzák. A sportszövetség felhívja már most az egyesületek figyelmét, hogy ezen a napon minden egyesületnek a szövetség rendelkezésére kell állnia.

LESZ?... NEM LESZ?...

Ezek a kérdések azok, amelyek nemcsak Arad, hanem az egész ország sportközvéleményét foglalkoztatják a nemzeti bajnokság 1939—40. évi beosztásával kapcsolatban. Lesz-e vagy nem lesz létszámemelés a nemzeti bajnokságban — kérdezik nemcsak az érdeelt egyesületek vezetői és szurkolói, hanem azok is, akiknek a labdarugósport és annak fejlődése szívükhöz nőtt és akik tudni szeretnék, hogy miként alakul majd az új bajnokság beosztása.

Kétségtelen tény, hogy tavaly, amidőn az 1938—39. évi bajnokság kiírásra került, úgy határoztak az illetékesek, hogy a nemzeti bajnokságból 3 csapat esik ki és 3 másodligás együttes foglalja majd el ezek helyét az első ligában. Nem is lenne tehát helyteleníthető, ha a labdarugósövetség tényezői következetesen hangoztatnák, hogy a kimondott szöveghez, a kiírt feltételekhez ragaszkodni kell és az érdeelt egyesületek vonják le a konzekvenciát és boldoguljanak tovább úgy, ahogyan tudnak. Azt sem kifogásolhatjuk, ha érzelmi momentumok nem játszanak közre és egyik vagy másik egyesület iránti szimpátia vagy ellenszenv nem kósztatja a kiírt formula megváltoztatására az illetékeseket, csak arra appellálunk, hogy azoknak is, akik a labdarugósport ügyeit intézik, a futballsport fejlődése kell célként a szemük előtt lebegjen és ennek a célnak az érdekében kell majd a döntő fontosságú határozatokat meghozni.

Amidőn a két tízes csoportban történt kísérlet balul ütött ki és a nemzeti bajnokság első ligájában ismét egy csoportba tömörítettek a csapatokat, a tizenkettes létszám látszott a legmegfelelőbbnek, Azóta számos nagy bajnoki csata zajlott le, amely beigazolta, hogy a román futball jó uton halad a fejlődés ösvényén. Az új nemzeti bajnoki első csoport megalakulásánál azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy az egyesületeknek létérdeke a bajnoki mérkőzések szaporítása. A hatalmas költségek, amelyek egy A) ligás csapat fenntartásához szükségesek, nagyrészt a közönség támogatásából tehetővé válnak, a sportközönség pedig, ez az ezerfejük Cézár, szakis bajnokai küzdelmekre áhítozik. Barátságos, kupa és egyéb mérkőzések vonzanak bár érdeklődés, de korántsem olyat, mint egy bajnoki mérkőzés és így az egyesületek érdeke, hogy minél több bajnoki meccset játsszanak le csapataik. Az egyesületek nyugodt prosperitása kétségtelen záloga a labdarugósport további fejlődésének és ezért volna rendkívül fontos, hogy a nemzeti bajnokság létszámát tizenhatra emeljük fel. Nem károsodnának ezzel a B) liga bajnokai sem, az egyetemes futball pedig feltétlenül hasznát látná, ha a létszámemeléssel az illetékesek további fejlődésnek vetnék meg alapjait.

O Mica—Electrica a Nyugati Liga bajnokságáért. Vasárnap kerül lebonyolításra a két csapat közötti első döntőmérkőzés, amelyet Brádon bonyolítanak le. A Mica megszerezheti ezen a meccsen azt az előnyt, amelyet azután ellenfele Temesváron sem tud majd behozni.

O Megváltozott a Szablóczky vándordíjas oldboys mérkőzések beosztása. A vasárnapi oldboys-bajnoki mérkőzések beosztását közöltük. Most újabb adiók az időrendi beosztást, mert abban változások álltak be. Az új beosztás a következő: fél 10 órakor: AAC (CAA)—Vulturul, 11 órakor: Astra—AMTE (AMEFA), fél 6 órakor: Hakoah—Tricolor, 7 órakor: Gloria—ATE (SGA).

O Nagyvárad válogatott tekecsapata vesz részt az AAC (CAA) jubiláris versenyén. Mint már szerdai számunkban beszámoltunk róla, vasárnap az AAC (CAA) negyvenéves jubileumi versenyének sorozatában, a tekecsapatszól rendezti meg a jubiláris versenyt, mikor is, mint jeleztük, a nagyváradi együttest Mihoc kerületi elnök jelöli ki. Most megtörtént ez irányban a döntés és a kerületi elnök ismerve az AAC (CAA) játékosok képességeit, hogy megfelelő erővel reprezentálja Várad tekecsapatait, az ottani egyesület játékosai közül egy hatalmas erejű válogatott csapatot állított ki és ez a csapat vesz részt az AAC (CAA) jubiláris versenyén. Ez a tény jellemzi legjobban, hogy milyen magasra értékeli a kerületi elnök — méltán — az AAC (CAA) csapatának játékerejét. A jubiláris verseny programja egyébként nem változott, de érdekességében mindenesetre növekedett. A teljes program egyébként a következő: Szombaton, június 24-én: egyéni verseny startja este 8 órakor. Vasárnap, június 25-én: Reggel 9 órakor az aradi affiliált egyesületek közötti csapatverseny, a következő sorsolásban: Tricolor—Prietenii, Infrătirea—AAC (CAA), majd vesztesek és győztesek. Délután 6 órakor a városok közötti csapatverseny kerül lebonyolításra, a következő sorsolásban: Nagyvárad vál.—AAC (CAA), Rapid—AAC (CAA) és Nagyvárad—Rapid. Hisszük, hogy az AAC (CAA) tekézői ezuttal is megállják helyüket.

Pusztay Béla is résztvesz az AAC (CAA) teniszversenyén

Mindössze hat nap van még hátra az AAC (CAA) nagyszabású jubileumi teniszversenyének megkezdéséig és egyre-másra jelentkeznek a legjobb játékosok és jelentik be a versenyen való részvételüket. Ma érkezett levél Kolozsvárról, ahonnan Pusztay Béla, a Tenisz Club országos viszonylatban is kiváló játékosa közölte, hogy résztvesz a versenyen, de nagy gárdát indít a nagyváradi Macabi is, ugyszintén a legtöbb temesvári egyesület is elküldi reprezentánsait. A június 29-én megkezdődő verseny tehát valóban grandiozusnak ígérkezik.

Elrepült a Venus Bolognába**Bodola is játszik a második KK-mérkőzésen**

Bucuresti. Tegnap indult utnak repülőgépen a Venus csapata Bolognába, hogy pihenten vegye fel a nagyjelentőségű küzdelmet az olasz csapat ellen. A Venus vezetősége feladta az ismert excentrikus tervet, amely szerint 3 hátvéd, 4 fedezet és 3 csatár formációval áll ki a mérkőzésre és a következő összeállítású csapatot jelölte ki, tekintetbe véve, hogy Bodola vállalta a játékot, viszont Demetrovici és Petea Valcov sérültek:

Iordachescu—Sfera, Albu—Ferar, Gain, Lupas—Ene, Bodola, Ploesteanu, Orza, Iordache.

A csapat tartalékiai Ionescu—Crum, Beffa és Barbulescu.

O A Birótestület felhívása. Az aradi futballbírótestület felhívja valamennyi tagja figyelmét, hogy a központ a bíró-karnetek kicserélését határozta el és ezért valamennyi játékvezető legkésőbb június 27-én este 8 óráig két darab 4x5 cm. nagyságú fényképet és 100 leit adion le a testület titkárságánál, hogy az új igazolványok elkészítése iránt intézkedhessenek. A régi igazolványok június 30-ával érvényüket veszítik.

O A Kispest győzött a Budafok ellen. Tegnap bonyolították le a kispesti pályán a két csapat elmaradt bajnoki mérkőzését, amelyet a Kispest nagy küzdelem után 2:1 arányban nyert meg.

O Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi ökölvívó küzdelmet. Mint már jeleztük, július 2-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Moise Nicoară-liceum tornatermében nagyszabású boxversenyt rendeznek Temesvár és Arad legjobb ökölvívói között. A verseny kiemelkedő száma Krauser II. és Kovács mérkőzése lesz. Mint ismeretes, Krauser a legutóbbi országos bajnokságon a középsúly-csoportban kiütéssel nyerte meg döntő mérkőzését. A fiatal temesvári versenyzőről még sokat fogunk hallani. Ellenfelét, Kovács Aurélt nem kell külön az aradi közönségnek bemutatni. Nagyiramu, nívós mérkőzésre van kilátás. A többi versenyszámok is a két város legjobbjaiból tevődnek össze. A versenyen megjelennek a CAMT gárdájának legkiválóbb boxolói: Gillice Savici, Vasilescu stb.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradi javaslatok a pékkongresszus előtt

1. Szüntessék meg a kenyérrétek maximálását
2. Három esztendőig ne engedélyezzenek új pékműhelyt
3. Vezessék be a nappali munkát

Nagy érdeklődés nyilvánul meg szakmai körökben a június 25-i pékkongresszus iránt

A június 25-én és 26-án Kolozsváron megtartandó pékkongresszuson a temestartományi pékipari céh aradi tagozata részéről háromtagú hivatalos küldöttség képviseli az aradi pékiparosokat. A hivatalos küldöttségen kívül sok aradi pékmester utazik Kolozsvárra, hogy résztvegyen a nagyfontosságúnak ígérkező kongresszuson.

Az aradi pékiparosok részéről egyébként több nagyjelentőségű javaslatot terjesztenek a kongresszus elé. Különböző fontos adóügyekben is fontos előterjesztéseket tesznek az aradi pékiparosok, akik az javasolják, hogy

Járjanak közben a kenyér-árak maximálásának eltörlése érdekében.

Az aradi pékek hangsúlyozzák javaslatukban, hogy amennyiben a hatóságok a kenyér árának kialakulását a kereslet és a kínálat törvényére

bizsák, akkor az olcsóbbá válik a városi bizottság által megállapított szabott árnál.

Javaslatot terjesztenek az aradi pékek a kongresszus elé arra vonatkozólag is, hogy az illetékes hatóságok legalább három esztendőig ne adjanak ki újabb pékműhely nyitására vonatkozó engedélyt.

Ezt azzal indokolják a szakmabeli érdekeltek, hogy jelenleg is már túlsok pékmester működik. Kérlik ezen kívül az aradi pékek, hogy országosan változtassák meg a pékek munkaidéjét. Javasolják, hogy

a jövőben az eddigi éjszakai munka helyett a nappali munkát vezessék be.

A pékek arra hivatkoznak, hogy az éjszakai munka az egészségre káros és ezért azt kívánják, hogy a jövőben csak nappal süssenek.

A huszonöt hektárnál kisebb birtokok oszthatatlanságának törvénybe iktatását javasolja a legfelsőbb gazdasági tanács

Az állam minden mezőgazdasági ingatlan eladásánál gyakorolhatja elővételi jogát, de csak egyes országrészekben, a nemzeti érdekek támogatására

A legfelsőbb gazdasági tanács, melynek az a feladata, hogy az ország gazdasági helyzetének tanulmányozása alapján gyakorlati javaslatokat tegyen a kormánynak, C. Argetoianu királyi tanácsos elnökletével hosszabb ideje tanácskozik, hogy elkészítse a kormány által kért ötéves gazdasági tervet. Ennek a tervnek a tervezete ma már készen áll és azt most teljes szövegében közzé is tették. A tervezet felöleli a gazdasági élet minden ágazatát és számos igen mélyenszántó javaslatot tartalmaz, amelynek gyakorlati megvalósítása, főleg a birtokpolitika terén, egylegőre felmérhetetlen szociális és gazdasági eltolódásokat idézhet elő, mégpedig nemcsak a többségi népnél, hanem legalább ugyanolyan mértékben a kisebbségi népek életében is.

A tervezet a földtulajdon jogi helyzetét új alapokra kívánja helyezni és az erre vonatkozó javaslataiban két szempontot tart szem előtt: egyrészt a nemzeti érdeket, amelynek szolgálatába kívánja állítani az állam elővételi jogát az eladásra kerülő mezőgazdasági ingatlanok felett, másrészt pedig azt a törekvést, hogy az agrárirtokok további szétaprózásának elejét vegyék és a mai szabad birtokrendszer helyett bizonyos vonatkozásban a kötött birtok rendszerét honosítsák meg.

A legfelsőbb gazdasági tanács tervezete hangoztatja, hogy belterjes, észszerű termelést csak a közép- és nagybirtokon lehet megvalósítani, evégett ezeket a birtokokat bele kell illeszteni a földművelésügyi minisztérium által irányított mozgálmába. Ugyanakkor azonban új jogi helyzetet kell teremteni a mezőgazdasági ingatlanok számára.

A jogi szabályozásnál a legfelsőbb gazdasági tanács azt javasolja, hogy a mezőgazdasági ingatlanok felaprózását törvényvel tiltsák meg. Ez a rendelkezés természetesen kiterjedne mind élők között, majd örökösödés esetén való átruházásra. Így tehát a román törvényhozásban is meghonosítanák a törzsöröklés rendszerét, abban az értelemben, hogy a birtok oszthatatlanul száll egy örököse, aki aztán pénzben elégíti ki a többi örökösöket, vagy pedig az örökséget oszthatatlanul birtokolják az örökösök.

A javaslat szerint az a határ, amelyen belül a földbirtokok oszthatatlanságát törvényben biztosítanák, 25 hektár lenne. Ez a terv tehát a gyakorlatban annyit jelent, hogy a 25 hektárnál kisebb ingatlanok fel nem oszthatók, tulajdonosuk csak egy tagban adhatja el őket,

aminthogy elhalálozása esetén sem oszthatók fel az örökösök között.

Ugyanekkor a legfelsőbb gazdasági tanács azt is javasolja, hogy az elkészítendő birtok-törvénybe vezessék be a kötött birtok intézményét, abban az értelemben, hogy a tulajdonosnak jogában áll birtoka bármilyen kiterjedésű részét oszthatlan egésznek minősítenie. A gyakorlatban ez az eljárás azt jelenti, hogy a tulajdonos a 25 hektárnál nagyobb kiterjedésű birtokait is kötött birtoknak minősítheti, ami oszthatatlanul száll majd át örököseire s ez az oszthatlan jelleg az örökös, mint új birtokos egyoldalú akarásával sem változtatható meg.

A kincstár elővételi joga, amelyet még az agrárkiszájtási törvények honosítottak meg, lényegében az állammak azt a jogát jelenti, hogy az eladásra kerülő nagyobb birtokokat a magánvevő által felkínált áron megvásárolhatja. Az állam ezzel a jogával a múltban több ízben élt is és az így megvásárolt birtokokat a környező falvak lakossága számára megszerezte.

A legfelsőbb gazdasági tanács ezzel a kérdéssel kapcsolatban a következő javaslatot teszi: az állam elővételi joga a 25 hektárnál nagyobb kiterjedésű birtokokra csak nemzeti szempontokból és az ország bizonyos részeiben nyersen alkalmazást.

Az elővételi jognak ez az értelmezése azt jelenti, hogy a 25 hektáron alul lévő ingatlanokra is kiterjesztik az állam elővételi jogát. Az ennél nagyobb kiterjedésű birtokoknál ezt a jogot csak nemzeti szempontok szerint fogják egyes országrészekben alkalmazni, hogy ezáltal a közép- és nagybirtokok felaprózását — ami az elővételi jog gyakorlásával jár — csak ott alkalmazzák, ahol erre nemzeti szempontokból szükség van.

Javasolja továbbiakban a gazdasági tanács azoknak a terheknek csökkentését, amelyek a mezőgazdasági ingatlanoknak örökség utján való átruházásával járnak. Így az örökösödési adónak nem kellene nagyobb lennie, mint az ingatlanok szabad kézből való átruházásának illetéke. A falusi ingatlanokat, élőjószágot és gazdasági eszközöket mentesíteni kell az örökösödési adó alól.

— Középtértek módosítása. A Monitorul Oficial június 21-iki száma pénzügyminiszteri rendelettel közöli, amelynek értelmében június 20-iki hatállyal több árucikk eddig megállapított középtértekét módosítják.

Kormányintézkedések a gyümölcs-kivitel megszervezése érdekében

Az EMGE felhívása a gyümölcstermelőkhez

Ugy Arad megyében, mint ország szerinte a feltek szerint kitűnő lesz az idén a gyümölcstermés. Erre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium tervezetét dolgozott ki a gyümölcstermés ipari feldolgozására, a nemzetgazdasági minisztérium pedig a gyümölcs elszállításának, illetve kivitelének megszervezésével foglalkozik.

Az ország gyümölcstermése iránt több külföldi cég részéről érkezett már érdeklődés. Az érvényben lévő kereskedelmi szerződések bizonyos kiviteli kereteket biztosítanak, de ezek nem tekinthetők elegendőnek. Alapos megismeréssel, amilyenről a Legfelsőbb Gazdasági Tanács ötéves terve is megemlékezik, Lengyelország, a Balti-államok, a cseh protektorátus, valamint Németország első gyümölcs-szállítói közé kerülhetünk.

Sokszor a kivitel megszervezése nagy részben a szállítási eszközök biztosításán múlik és ez készteti a CFR vezérigazgatóságát arra, hogy idén megfelelő mértékben gondoskodjék a szállítási eszközökről. Ezzel kapcsolatban a CFR vezérigazgatósága közleményt juttatott el az EMGE központi elnökségéhez, amelynek utján a következőket közli:

Az idej nagy gyümölcstermésre való tekintettel a vasút előre tájékoztatni óhajtja a gazdák közönséget a rendelkezésre álló vagonok száma, minősége és igénybevétele módja felől. A CFR száznyolcvan polcokkal és szellőztetővel ellátott gyümölcszállító kocsival rendelkezik és ezenkívül van százhusz kocsija polcok nélkül, csak szellőztetővel. Rendelkezik ezen kívül nagyobb számú, csomagot szállító vagonnal. Hűtőkocsija viszont a CFR-nak csak hűszállítás céljaira van és amennyiben a termelők hűtőkocsikat óhajtának igénybe venni, ebben az esetben kénytelen volna azokat külföldről bérebe venni. Ilyen kocsikkal való szállítás esetében a rendes díjszabáson kívül külön 2500 lei fizetendő.

Az EMGE ezért felhívja az érdekelt gyümölcstermelő gazdák közönséget, hogy kellő időben szilveszkedjék az EMGE-t értesíteni és tájékoztatni afelől, hogy milyen gyümölcsöt, mely vidékről, milyen mennyiségben és hova óhajt szállítani. Erről az EMGE kellő időben tájékoztatja a CFR-t.

Aradi hetipiaci árak

Zöldpaprika: Zöldpaprika drb. 1-2 lei. hegyes paprika két darab 1 lei. uburgonya kg. 3 lei. hagyma kg. 15 lei. zöldhagyma csomója 1 lei. champignon gomba kg. 40-50 lei. sütőtök drb. 4-6 lei. zöldbab kg. 10 lei. szárazbab kg. 9-10 lei. lence kg. 8 lei. szemes borsó kg. 6 lei. murek csomója 3 lei. zölnak csomója 3 lei. petrezselyem csomója 3 lei. zöldbetezselem két csomó 1 lei. paradicsom kg. 50-60 lei. két paradicsom drb. 10-15 lei. hónapos rétek csomója 2 lei. paradicsom kg. 1 lei. fokhagyma kg. 8 lei. friss fokhagyma csomója 1 lei. fejes káposzta drb. 2-5 lei. savanyú káposzta kg. 6 lei. levesbe való zöldség csomója 3 lei. uborka drb. 2-4 lei. fejes saláta 5-6 drb. 1 lei.

Tej- és tejttermékek: Tehéntúró kg. 8-10 lei. tehéntej literje 5-6 lei. savanyú juhtej literje 16 lei. tejfél 25-40 lei literje. vaj kg. 50-80 lei. tolas drb. 1.50-1.70 lei.

Gyümölcsplac: Kaiszin 16-24 lei kg. csefesznye kg. 6-16 lei. alma kg. 7 lei. tisztított dió kg. 70-80 lei. őszibarack kg. 25-50 lei. aszalt szilva kg. 24 lei. málna kg. 20 lei. meggy kg. 10-18 lei.

Gabonaplac: Buza 380-400 lei métermázsánként kukorica 380-400 lei métermázsánként.

Takarmanypiac: Széna 180 lei métermázsánként, szalma 30-40 lei métermázsánként. lóhere 150 lei métermázsánként.

Baromlpiac: Gyöngyvíz pária 45-55 lei. pulyka 250-300 lei pária, tyúk 75-85 lei pária, kóvér liba 350-450 lei pária, sovány liba 110-130 lei pária, csirke 50-55 lei pária, galamb 15-25 lei pária, kóvér kacsa 150-170 lei pária, sovány kacsa 65-75 lei pária.

— Közgyűlést tart a horbely-céh aradi tagozata. A temestartományi horbely- és fodrászbaros-céh aradi tagozata a hó 26-ikán, hétfő este fél kilenc órakor a volt írtástillei épület helyiségében tartja a rendes évi közgyűlést. A közgyűlésen Bodrogeán Aurel elnök ismerteti évi jelentését, majd pedig a két lemondott vezetőségi tag helyére másik két tagot választanak. Abban az esetben, ha a fentemlített időpontban a tagok nem jelenének meg kellő számban a közgyűlést június 27-ikén este fél 9 órai kezdettel tartják meg ugyanabban a helyiségben, a megjelentek számára való tekintettel nélkül.

— A hatvan kilométerig terjedő útvonalon eszéken a vasúti jegyek repülőbéllyeg-illetéke. A CFR vezérigazgatósága közölte az egyes államásokkal, hogy június elsejéi hatállyal a következőképpen alakul, illetve az eddigivel szemben eszéken a hatvan kilométeren aluli távolságokra szóló vasúti jegyek repülőbéllyegilletéke: I. osztály 3 lei. II. o. 2 lei és III. o. 1 lei.

Legújabb jelentéseink:

A Szentatya nem adja fel a reményt, hogy megmentheti a békét

Londonból jelentik: A Times római tudósítója jelenti, hogy a Szentatya azon fáradozása, hogy a két egymással szembenálló hatalmi csoportot közeledésre bírja, eredménytelen maradt. A Szentatya azonban nem adta fel a reményt, hogy a béke fenntartására vonatkozó kísérletei sikeresek lesznek.

„Csak türelmességünkön mút, hogy nem robbant fel a túlhevült német kazán!”

— mondotta legutóbbi beszédében Göbbels propagandaügyi miniszter

Berlinből jelentik: Göbbels német propagandaügyi miniszter pénteken mintegy 20.000 munkás előtt beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta, hogy

a külföldi sajtóban megjelenő, Németországgal kapcsolatos cikkek nem egyebek hazugságnál.

— Ha imperialista politika alatt azt értik — mondotta Göbbels — hogy annak célja az, hogy egy nép kiharcolja a helyét a nap alatt, akkor mi imperialisták vagyunk. A mai német politika — folytatta a szónok — nem egy vékony népréteg politikája, hanem a teljes nép lelkét tükrözi vissza.

— Már 1933. óta azon igyekeztünk, hogy a német népet belekapcsoljuk a világpolitikába. Ez a kísérletünk sikerült is. Azt vágták fejünkhöz, hogy Németországgal nem lehet értelmesen beszélni és józan-ságra intettek bennünket.

A nép szavak helyett tetteket vár és mi amit vártak tőlünk, megtettük.

Azt mondták, hogy mindazt, amit megkaptunk: a Rák-vidéket, a Szudéta-földet, Ausztriát, tárgyalások útján is elérhettük volna.

Mi nem engedhettük meg, hogy határaink mellett apró népek éljenek akik gyötrik és gyilkolják vé-

reinket. Mi nem félünk a koalíciós gyűrűtől, ami körülvesz bennünket. Chamberlain annak idején eljött Münchenbe, nem bennünket féltett, mert azt igazán oktalanság feltételezni, hogy egy angol miniszterelnök a német érdekeket képviseli Anglia nem a Németország iránt érzett rokonszenv miatt nem rottott ránk, hanem az e tett mögött rejlő veszély miatt. A veszély azonban azóta sem lett kisebb.

Azután Göbbels a gazdasági kérdésekről beszélt, majd így folytatta:

— Angoloké a világ fele... Virágzó gyarmataik vannak, földjeik, amelyek jólétben, bőségben tartják lakosait, nálunk azonban még munkáskezekben is hiány van.

Valóban csak türelmességünkön mút, hogy nem robbant fel ez a túlhevült német kazán. A lojalanságot azonban nem tűrjük, gyarmatainkat, amlakot tőlünk elloptak, vissza akarjuk kapni.

Ha azonban ellentétül azt hozzák fel, hogy ez háborút okoz, akkor csak annyit mondhatunk, hogy a háborút úgy lehet elkerülni legjobban, ha kellőképpen felkészülünk rá.

Valutacsempészség gyanújába keveredett

és öngyilkosságot kísérelt meg gróf Széchenyi Bálintné, aki 63.000 pengő elikkasztása miatt tett feljelentést — Atkisérték az ügyességre a súlyosan gyanúsított grófnőt

Budapestről jelentik: A gróf Széchenyi Bálintnéféle valutacsempészési ügyben — amelyről beszámolt az Aradi Közlöny — pénteken szenzációs fordulat következett be. Ismeretes, hogy a nagyarányi valutacsempészési ügy gróf Széchenyi Bálintné feljelentésével kezdődött és a nyomozó hatóságok öt embert tartóztatnak le. Ezek között szerepel gróf Gatterburg Frigyes, dr. Forgács Béla budapesti ügyvéd, Padovecz Udo Vilmosné, Vas Gáspár és Preiss Gyula magán-tisztviselők. Gróf Széchenyi Bálintné feljelentése arról szólt, hogy Padovecznének 63 ezer 440 pengő adott át azzal a meghagyással, hogy az összeget a Kereskedelmi Bankban fizesse le. Padoveczné a megbízást nem teljesítette és ezért sikkasztásért jelentették fel. A gyanúsított előállításakor

Padoveczné azzal védekezett, hogy valutavásárlásra kapott megbízást a grófnőtől és hogy Forgács Béla ügyvéd hozta őt össze egy idegen úrral, akinek 1400 fontot kellett volna beszereznie a neki átadott pengőért, ez az ember azonban nem hozta a valutát. Gróf Széchenyi Bálintné már napok óta gyanúsítja bűnrészességgel a hatóságok. Pénteken ezután sor került az elővezetésre. Amikor Széchenyi grófnő megtudta, hogy miről van szó, öngyilkosságot kísérelt meg Benczur Gyula-uccai lakásán, de a kísérletet megelődzték. A vizsgálóbíró ezután közölte vele hogy a nyomozás érdekében állandóan az ügyész rendelkezésére kell állnia

és ezért atkisérték az ügyességre.

Münchenbe utazik Hitler vezérkancellár

Berlin. (Rador.) A salzburgi légikikötőt Hitler kancellár hivatalos légi kikötőjévé tették meg. A kancellár berchtesgadeni és obersalzbergi kastélyába érkező vendégeknek eddig Reichenhallban kellett leszállni. A salzburgi légi kikötőt most átalakítják és megnagyobbítják. Hitler kancellár június 25-én Münchenbe utazik, ahol többszáz olasz frontarcosból álló küldöttség keresi fel. A kancellár ez alkalommal beszédet mond.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JUNIUS 24

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, hanglemezek. háztartási és orvosi tanácsok. 12: Északi zene lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. vizállásjelentés. 13.05: Lemezek. 13.35: Előadás. 13.45: A zene folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: Bécsi operettlemezek. 15.10: Időszerű közlemények. 17: A Straja Tarj szervezet órája. 18.15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Emil Riegler Dinu előadása. 19.32: Keleti zene lemezek. 19.50: D. Burileanu tanár előadása, a klasszikus és a modern közti különbségről. 20.05: Rádiózenekar. 21: Rádióposta.

Radio-Bucuresti. 21.20: Melody Jazzzenekar. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: Xilofon, gitár, akkordeon, éneklőfűrészes és szakszofonhangverseny.

Radio-Romania. 21.15: Helyszíni közvetítés Braszóból. Az Andrei Saguna liceum ének és zenekarának hangversenye.

Radio-Romania, Radio-Bucuresti. 23.05: Hírek. 23.15: Tánclemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Feloivasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Tarka gyermekdelután. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18.10: Illniczky László jazzzenekara játszik. 18.35: A rádió postája. 19: Csorba Gyula cigányzenekara. Vadász László tárogatózik. 19.55: Lemberkovic Jenő emlékezete. 20.15: Hírek. 20.25: Ravel La valse. Szimfónikus tánc hanglemezeiről. 20.40: A faun. Vigjáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Oláh József, a gerai Operaház tagja énekel, zongorakísérettel. 23.25: Tánclemezek. Közben 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20.25: A gyermek kérdezősködik. Rádav Gyula előadása. 21: Hírek. 21.20: Szimfónikus hangverseny közvetítése. 22.35: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Vidéki, egyedülálló orvos háztartása vezetésére mindenek szakácsnőt keres azonnalra. Jelentkezni szombaton délután: Halmaj, Str. Eminescu 9. 2824

Házmasterpár július elsejére felvétetik. Az asszony fizetésért takarítást kell vállaljon. Központi út. Cim: Str. Cloșca 11.

Masamódeány, prima munkaerő, állandó munkára felvétetik. Schön Anna kaptalon. Str. Golds 1.

Bejárónő elsejére felvétetik. Székely, Strada Eminescu 35., I. emelet.

LAKÁS

Kétszoba, előszoba, fürdőszoba garconlakás varrodának, irodának alkalmas. kiadó. Str. Consistorului 4. 2826

Törvényszéki villanegyedben modern, összkomfortos, kétszobás lakás kiadó. Bul. Carol 2. 2828

Kétszobás, uccai lakás és különbejáratu butorozott szoba csendes magánházban rendkívül olcsón kiadó. Str. Dna Balasa 180. 2825

Kétszobás, modern földszinti lakás a törvényszék mellett, fürdő- és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. 2470

Kétszobás, összkomfortos, modern földszintes uccai lakás kiadó. Str. Cosbuc 34. 2801

VÉTEL-ELADÁS

Underwood írógép jó állapotban eladó Hammer Vilmos és Fia-cégnél, Piata Avram Iancu 5-6. 2725

SZILAGYI „YOGHURT”
UDIT HUSIT
Str. Moconii 18.
Telefon 15-22.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távircím: „Hungariotel”.

ÜZLET

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üz. elhelyiség. Cim a kiadóban.

KOLONFÉLÉK

Nyílt titok,

hogy a SULFAMYL-puder megszünteti az arc zsirosságát és eltünteti a pattanásait. Az arcot üdév és barsonyossá teszi.